

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

A1. Το κείμενο πραγματεύεται τις αρετές της φιλαναγνωσίας. Η ανάγνωση συμβάλλει στην καλλιέργεια του ατόμου και στην αυτογνωσία. Η κατανόηση του κόσμου είναι συνυφασμένη με το διάβασμα, το οποίο σήμερα συνδέεται με την εσωστρέφεια, ενώ διαχρονικά είναι μορφή αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου. Τους τελευταίους αιώνες έχει εδραιωθεί η σιωπηλή ανάγνωση που τροφοδοτεί τη δημιουργική σκέψη. Τα ατομικά χαρακτηριστικά δεν λείπουν από την ανάγνωση, αφού είναι τρόπος σκέψης και ερμηνείας από τον ίδιο τον αναγνώστη, ο οποίος μπορεί να διαβάσει χωρίς περιορισμούς χώρο και χρόνο. Τέλος, ο αρθρογράφος πιστεύει ότι η ανάγνωση οδηγεί στην αναγνώριση προσωπικών στοιχείων και διαμορφώνει την προσωπικότητα του ατόμου.

B1.

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

B2.

α. Τρόποι ανάπτυξης:

- **Παραδείγματα** («Οι αρχαίοι Έλληνες... με τους μοναχούς).
- **Σύγκριση / αντίθεση** («Αλλά... έχει αλλάξει δραστικά»).

β.

- **να σκέφτεσαι:** β' ενικό πρόσωπο → Προσδίδει αμεσότητα, ζωηρότητα (επικοινωνιακό τόνο), οικειότητα. Ο συγγραφέας διεξάγοντας ένα υποθετικό διάλογο με τον αναγνώστη, τον παραινεί να διαβάσει.
- **γινόμαστε:** α' πληθυντικό πρόσωπο → Προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια, (επικοινωνιακό τόνο) δημιουργεί οικειότητα στη σχέση συγγραφέα – αναγνώστη. Ο συγγραφέας συμμετέχει στο θέμα. – Καθολικότητα – Όχι αποστασιοποίηση του γράφοντα.
- **κατάλαβα:** α' ενικό πρόσωπο → Προσδίδει αμεσότητα, οικειότητα. Ο συγγραφέας δίνει εξομολογητικό τόνο στα λεγόμενά του, καταθέτοντας τις προσωπικές του σκέψεις.

B3.

α.

- **Λειτουργία της γλώσσα:** ποιητική
- **Μετατροπή σε αναφορική λειτουργία:**
  - ✓ διάβαζα εντατικά
  - ✓ έβρισκα

β.

1. διαμορφώνει
2. διαφορετική
3. ενίσχυση / προβολή
4. αυξάνει / διογκώνει

B4.

α.

- Για την κατανόηση του κόσμου.
- Το μοίρασμα της εμπειρίας
- Αλλαγή ύφους: Το ύφος από οικείο, άμεσο γίνεται τυπικό και ουδέτερο, γενικόλογο, σοβαρό, πυκνό και μεστό.

β.

1. Επεξήγηση – απαραίτητη διευκρίνιση.
2. Αυτούσια μεταφορά λόγων του George Martin (αυθεντία).
3. Μεταφορική χρήση του λόγου.

Γ1.

α. Η συνεισφορά του βιβλίου στη συγκρότηση της προσωπικότητας

- Εκφράζει τις συγκινήσεις της ψυχής, τις ανθρώπινες αξίες, προβληματίζει, διαπαιδαγωγεί και διαμορφώνει το ήθος των αναγνωστών του. Με το αγαθό, το ιδεώδες και το αληθινό, που μπορεί να πυκνώνονται σε ένα καλό βιβλίο, διαμορφώνεται το ήθος, η αντίληψη της ζωής και οι αξίες του ανθρώπου. -Εξευγενίζει, εκλεπτύνει το χαρακτήρα.
- Το βιβλίο είναι αστείρευτη δεξαμενή των γνώσεων και των εμπειριών του ανθρώπου όλων των εποχών.
- Καλλιεργεί τον ανθρώπινο λόγο και τη σκέψη. Ζωντανεύει την ιστορία και διαδίδει την επιστημονική γνώση.
- Ενισχύει την παρατηρητικότητα, τη φαντασία και την πρωτοτυπία.
- Ψυχαγωγεί με την αισθητική συγκίνηση και απόλαυση που προσφέρει.
- Μας διδάσκει την αξία και το σεβασμό της πολιτιστικής κληρονομιάς και της καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- Συμβάλλει στην ψυχική κάθαρση και την πνευματική ανάταση.

- Προκειμένου να καταστεί εφικτή η πρόσληψη ενός μηνύματος απαιτείται η συνδυαστική χρήση της κριτικής σκέψης και της φαντασίας, καθώς ζητούμενο για τον γράφοντα είναι να ωθήσει τον αναγνώστη σε μίαν απόπειρα κατανόησης, που θα τον φέρει πλησιέστερα σε καίριους προβληματισμούς, χωρίς ωστόσο να τον δεσμεύει σε μια μόνο πιθανή ερμηνεία.
- Ο δέκτης έχει την ευκαιρία να έρθει σ' επαφή μ' έναν διαφορετικό τρόπο θέασης της πραγματικότητας· έχει την ευκαιρία ν' αντιληφθεί πως υπάρχει πλήθος διαφορετικών τρόπων να κατανοεί και να προσεγγίζει κάποιος τον κόσμο γύρω του, γεγονός που τον βοηθά να αποβάλει τις απόλυτες απόψεις και τη μισαλλοδοξία.
- Συντροφεύει τον άνθρωπο στη χαρά και τη λύπη.

β.

Δράσεις εντός σχολείου:

- Δανειστική βιβλιοθήκη και ανταλλαγή βιβλίων που να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων.
- Παρουσίαση μέσα στην τάξη των βιβλίων που διάβασε κάθε μαθητής – Συνοπτική απόδοση καίριων σημείων αυτών – Επικοινωνιακός διάλογος.
- Ημερίδες, εκδηλώσεις όπου θα είναι προσκεκλημένοι πνευματικοί άνθρωποι, συγγραφείς, ποιητές, κ.ά. και θα έχουν ένα γόνιμο διάλογο με τα παιδιά.
- Συμβολή των δασκάλων του σχολείου, που θα εμπνεύσουν στο παιδί την αγάπη για το βιβλίο και θα το εθίσουν στη μελέτη του.
- Διαδραστικός, θελκτικός και ενδιαφέρων τρόπος διδασκαλίας των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Δράσεις εκτός σχολείου:

- Δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με την ανάγνωση βιβλίου.
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας με το ηλεκτρονικό βιβλίο.
- Παρακολούθηση ποιοτικών προγραμμάτων που προβάλλουν το βιβλίο και τη φιλιαναγνωσία. Μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, σαφώς έχουν τη δύναμη να επηρεάσουν ή ακόμη και να καθορίσουν τα ενδιαφέροντα του κοινού. Με τη συστηματική και ορθή παρουσίαση και προώθηση του βιβλίου στα ΜΜΕ μπορεί να διαμορφωθεί μία πιο ελπιδοφόρα κατάσταση
- Συχνότερη επίσκεψη σε εκθέσεις βιβλίου.
- Αφυπνιστικό ρόλο πρέπει να διαδραματίσουν οι γονείς. Μέσα απ' την οικογένεια αναμένεται η παροχή γνωστικών ερεθισμάτων στα παιδιά, ώστε να αποκτήσουν από νωρίς ενδιαφέρον για το βιβλίο.

Επιμέλεια: Μανωλάκη Αγγελική

Πατέρα Αγγελική

Τσιάκαλου Μαρία

Φλέγκας Κώστας